

Κυριακή το Ασώτου: Ἡμαρτον εἰς σε Σωτήρ.

Ἱεροδιάκονος Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, Θεολόγος.

«Ἡμαρτον εἰς σε Σωτήρ, ὡς ὁ ἄσωτος Υἱός, δέξαι με Πάτερ μετανοοῦντα, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός[1]»

Ἡ δεύτερη Κυριακή του Τριωδίου, γνωστή και ως Κυριακή του Ασώτου, μας θυμίζει την ευαγγελική περικοπή του ασώτου υιού, ἢ ὅπως την ονομάζουν ἄλλοι Ἱεροὶ Συγγραφεῖς του Εὐσπλαχνικοῦ Πατέρα. ἡ οποία μας θέτει ἐνώπιον της ἀνυπέρβλητης και σωτήριας ἀγάπης του Θεοῦ ἀλλά μας τονίζει και την δύναμη που ἔχει ἡ πραγματική και εὐκρινῆς μετάνοια.

Ἡ παραβολή του Ασώτου, γνωστή και προσφιλῆς σε ὅλους μας, ἀναφέρεται στον μικρότερο ἀπὸ δυο ἀδελφούς, που ζήτησε ἀπὸ τον πατέρα του το μερίδιο της περιουσίας που του ἀναλογούσε και ἀναχώρησε να βρει την τύχη του.

Ὁ πατέρας της παραβολῆς σέβεται την ἀπόφαση του παιδιοῦ του και ὅσο κι ἀν πονά ἡ καρδιά του για τον ἀποχωρισμό δέχεται το γεγονός με ἀγάπη. Ὁ υἱός ὁμως δεν ἐκτιμᾷ αὐτή την ἀγάπη του πατέρα του και δεν φροντίζει να φανεί ἀξιός της. Παίρνει την περιουσία που δεν δούλεψε για να την ἀποκτήσει, και την σκορπά ἀλόγιστα σε μια ζωὴ ἄσωτη, επικίνδυνη και ἀμαρτωλῆ με ἀποτέλεσμα να την ξοδέψει ὅλη και να καταντήσῃ ἀπὸ πρίγκιπας που ἦταν δίπλα στον πατέρα του να βόσκει γουρούνια και να ἀναγκάζεται μάλιστα λόγω της φτώχειας του να τρώει

από την τροφή τους για να ζήσει «καὶ ἐπεθύμει χορτασθῆναι ἐκ τῶν κερατίων ὧν ἦσθιον οἱ χοῖροι[2]».

Ὁ του θαύματος! Παρότι εἶχε φτάσει σε αυτό το σημείο δεν ἔχασε ὅλη του την συναίσθηση οὔτε λησμόνησε τελείως την αγάπη του πατέρα του με αποτέλεσμα να θυμηθεῖ πως ζούσε στην πατρική του οικία και να μετανοήσει ειλικρινά για την πράξη του να εγκαταλείψει την αγάπη του πατρός του. Αναλογίστηκε το λάθος που ἔκανε και πήρε την απόφαση να επιστρέψει μετανιωμένος στον πατέρα του, ἐλπίζοντας να του δώσει μια θέση ανάμεσα στους δούλους του. «Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου»του εἶπε, «οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου[3]». Ο πατέρας του ὄχι μόνο τον δέχτηκε, ἀλλὰ τον αποκατέστησε ως υἱό του και ἔδωσε ἐντολή στους υπηρέτες του να ετοιμάσουν γιορτή για την ἐπιστροφή του και να σφάξουν “τον μόσχο τον σιτευτό”.

Ὅταν ο ἄσωτος υἱός «ἦλθεν εἰς εαυτὸν» –αφού ἦταν ἐκτός εαυτού, στις ηδονές και στα πάθη του κόσμου, δια της μετανοίας ἔτρεξε προς τον πατέρα. Και ο πατέρας τον ἀγκαλιάζει και τον φιλεῖ. Δεν εἶχε τελειώσει ἀκόμη ο υἱός την ἐξομολόγησή του, δεν εἶχε ἐκφράσει ἀκόμη την ἐπιθυμία του να τον δεχθεῖ ο πατέρας του σαν δούλο, και ο πατέρας λέει στους υπηρέτες του: «Φέρετε την στολή την πρώτη και ἐνδύσατε και δώστε δακτυλίδι στο χέρι του και υποδήματα στα πόδια του και αφού φέρετε τον μόσχο τον σιτευτό, σφάξτε τον για να φάγωμεν και ευφρανθώμεν». Σε ποιόν ο Κύριος λέει να ευφρανθώμεν; Στους ἀγγέλους!, ἀναφέρει σε ομιλία του την συγκεκριμένη Κυριακή ο Ὅσιος Ιουστίνος Πόποβιτς.

Ὅταν ἐπέστρεψε ο μεγαλύτερος γιος στο σπίτι και ἔμαθε για τη γιορτή, δυσανασχέτησε που ο πατέρας του δέχτηκε με τέτοιο τρόπο τον αμαρτωλό και ἄσωτο υἱό. Και ο πατέρας του ἀπαντά ὅτι ἦταν ἐπιβεβλημένη η χαρά και ὄχι η ἐπίπληξη ἢ η τιμωρία, γιατί ο υἱός του, ο μικρότερος υἱός δηλαδή, ἦταν νεκρός και ἀναστήθηκε, ἦταν χαμένος και ευρέθη «ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, καὶ ἀπολωλὼς καὶ εὑρέθη[4]».

Το βαθύτερο νόημα της παραβολῆς περιέχει τέσσερις πτυχές. Πρώτη πτυχή η ἀπελπιστική κατάσταση στην οποία φθάνει ο αμαρτωλός, δεύτερη η ἀνάγκη μετανοίας και τα σωτήρια ἀποτελέσματα της, τρίτη το μέγεθος της θείας Ευσπλαχνίας στην οποία μπορούν να στηρίζονται και οι πλέον αμαρτωλοί, ὥστε να μη φθάνουν ποτέ στην ἀπελπισία. Κανένα ἀμάρτημα, ὅσο μεγάλο κι αν θεωρεῖται, δεν μπορεί να υπερνικήσει τη φιλόανθρωπη γνώμη του Θεοῦ και τέταρτη πτυχή η ἀποφυγή του αι-

σθήματος της αυτάρκειας του δικαιωμένου, όπως θεωρούσε τον εαυτό του ο πρεσβύτερος υιός.

Εάν λοιπόν συναισθανθούμε την πραγματική πνευματική μας κατάσταση και με ειλικρίνεια ομολογήσουμε τα λάθη μας και την κατασπατάληση των ταλάντων που μας χάρισε ο Θεός, θα καταλάβουμε ότι αυτή την ημέρα όλοι μας εορτάζουμε και όλοι, κατά κάποιο τρόπο, είμαστε άσωτοι υιοί, απομακρυνθέντες από τον «Οίκον του Ουρανού Πατρός μας.

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός μας δείχνει αλλά και μας υπενθυμίζει τη μεγάλη σημασία της μετανοίας και της συγγνώμης. Μας υπενθυμίζει ότι δεν υπάρχει αμαρτία που μπορεί να υπερβεί την άπειρη αγάπη και φιλανθρωπία του Θεού. Η ειλικρινής μετάνοια, η χωρίς δικαιολογίες και ωραιοποιήσεις, αυτή που συνοδεύεται με ταπείνωση και συντριβή καρδιάς, ελκύει τη συγγνώμη και την αγάπη του Θεού πριν καλά -καλά βγει από τα χείλη μας. Υπάρχει η δυνατότητα της επιστροφής, της διαγραφής των λαθών μας, της αποκατάστασης της κοινωνίας της αγάπης με τον θεό και με τον συνάνθρωπό μας. Και αν από τον καθένα μας, ως αμαρτωλό, είναι σημαντική και απαραίτητη η μετάνοια, άλλο τόσο σπουδαία και απαραίτητη είναι και η συγγνώμη. Η συγγνώμη είναι η απάντηση προς τον μετανοούντα, και τις περισσότερες φορές προέρχεται από τον Θεό.

Η σημερινή παραβολή αποτελεί ολόκληρο το Ευαγγέλιο. Και μόνη αυτή είναι ικανή να μας οδηγήσει στη σωτηρία. Ο Χριστός σήμερα μας έμαθε ότι δεν πλασθήκαμε για τη ζωή της αμαρτίας. Ότι εάν βρισκόμαστε σε αυτή την κατάσταση της πτώσεως και της εξαχρείωσης ευθυνόμαστε εμείς. Ότι αν και είμαστε αμαρτωλοί δεν χάσαμε την ελπίδα και τη δυνατότητα να επιστρέψουμε εκεί από όπου ξεπέσαμε. Ότι ο Θεός είναι Πατέρας μας γεμάτος φιλευσπλαχνία και στοργή. Ότι μπορούμε να απολαύσουμε το έλεος του Θεού Πατέρα υπό μία και μόνο προϋπόθεση: την ταπείνωση μας ενώπιον του, την υποταγή μας στο θέλημα του, την αναγνώριση της αποτυχίας μας, την ΜΕΤΑΝΟΙΑ μας.

Αμήν!

Παραπομπές:

[1] Στιχηρό κατανυκτικό τροπάριο στον εσπερινό της Κυριακής του β' ήχου.

[2] Λουκά 15,16.

[3] Λουκά 15,29.

[4] Λουκά 15,24.

Πηγή : www.pemptousia.gr/